

**Zpráva
o činnosti Mezinárodní komise pro ochranu Labe (MKOL)
od 18. zasedání MKOL ve dnech 6. 10. – 7. 10. 2005 v Praze
(říjen 2005 – září 2006)**

Od září 2005 pracuje MKOL s novou strukturou pracovních skupin. Hlavní priority činnosti MKOL představují:

- implementace Rámcové směrnice ES pro vodní politiku v Mezinárodní oblasti povodí Labe,
- povodňová ochrana a
- havarijní znečištění vod.

Činnost MKOL ovlivnily v uplynulém období i události v povodí Labe:

- kyanidová havárie na Labi v lednu 2006 a
- povodně v březnu a dubnu 2006.

1. Ukončení členství Evropského společenství v MKOL

Na základě rozhodnutí Rady Evropské unie 2005/884/ES ze dne 2. 12. 2005 (zveřejněno v úředním věstníku Evropské unie ze dne 13. 12. 2005) přestalo být Evropské společenství s účinkem od 1. 5. 2004 smluvní stranou MKOL.

Evropská komise projevila zájem a ochotu k další spolupráci v rámci MKOL ve formální úloze pozorovatele. Projevila rovněž zájem a ochotu nadále spolupracovat v rámci pracovní skupiny „Povodňová ochrana“ (FP) MKOL.

Usnesením, schváleným v písemném řízení v únoru 2006, vzali vedoucí delegací České republiky a Spolkové republiky Německo v MKOL na vědomí rozhodnutí Rady Evropské unie 2005/884/ES a uvítali zájem a vůli Evropské komise k další spolupráci v rámci MKOL a její pracovní skupiny „Povodňová ochrana“ (FP) ve formální úloze pozorovatele.

2. Hlavní oblasti činnosti MKOL

Nejvýznamnějším aktivitou MKOL ve vztahu k odborné i široké veřejnosti bylo v uplynulém období zpracování a zveřejnění prvního vyhodnocení realizace „Akčního plánu povodňové ochrany v povodí Labe“, který byl schválen na 16. zasedání MKOL v říjnu 2003. První zpráva o plnění „Akčního plánu povodňové ochrany v povodí Labe“ v letech 2003 – 2005 byla představena veřejnosti na tiskové konferenci dne 28. 8. 2006 v Drážďanech za účasti prezidenta MKOL, pana RNDr. F. Pojera, a vedoucího německé delegace v MKOL, pana Dr. F. Holzwartha.

První zpráva shrnuje národní a mezinárodní aktivity při plnění „Akčního plánu povodňové ochrany v povodí Labe“. Dokumentuje výsledky úspěšné česko-německé spolupráce v rámci MKOL při zlepšování povodňové ochrany v povodí Labe. Účinek některých realizovaných opatření se kladně projevil i při povodni na jaře 2006.

V rámci plnění „Akčního plánu povodňové ochrany v povodí Labe“ se uskutečnily i:

- II. seminář ke studiím ke zjišťování povodňových rizik a škod ve dnech 25. 1. – 26. 1. 2006 v Drážďanech a

- II. seminář ke studiím o vlivu velkých údolních nádrží v povodí Labe na průběh povodní dne 29. 3. 2006 v Praze.

Pokračovala diskuse dalšího postupu při implementaci Rámcové směrnice ES pro vodní politiku v Mezinárodní oblasti povodí Labe v letech 2006 – 2009. Byly zpracovány společný časový plán a program prací pro sestavení mezinárodního plánu povodí a společné koncepce mezinárodního monitoringu povrchových a podzemních vod. Byla zahájena diskuse k identifikaci významných problémů hospodaření s vodou, ke struktuře společného plánu povodí, k postupu pro jeho sestavení a k přípravě Mezinárodního labského fóra.

Probíhá realizace Mezinárodního programu měření MKOL na rok 2006. Byl připraven program měření na rok 2007, který počítá se sledováním více než 100 fyzikálních, chemických a biologických ukazatelů v 19 měrných profilech (7 v ČR, 12 v SRN) na Labi (9 měrných profilů) a jeho přítocích (10 měrných profilů – Vltava s Beroučkou, Ohře, Černý Halštřov/Schwarze Elster, Mulde, Sála/Saale s řekou Unstrut a Bílým Halštřovem/Weiße Elster, Havola/Havel se Sprérou/Spreewé). Mezinárodní program měření MKOL obsahuje monitorovací místa situačního monitorování podle Rámcové směrnice, která zahrnují i úseky zaústění všech přítoků Labe s plochou povodí větší než 5 000 km² (do roku 2006 to byly pouze měrné profily na přítocích Vltava, Sála a Mulde).

Havárie, při které došlo v lednu 2006 k úniku kyanidu do Labe, vyvolala velký zájem veřejnosti a médií na české i německé straně. Intenzita využití Mezinárodního varovného a poplachového plánu Labe v případě tohoto havarijního znečištění vod byla největší za celou dobu jeho existence od roku 1991. V souvislosti s havárií byl poprvé v praxi použit Poplachový model Labe - model pro prognózu šíření vln škodlivých látek v Labi v případě havarijního znečištění vod.

Vyhodnocení kyanidové havárie na Labi se uskutečnilo v rámci porady pracovní skupiny „Havarijní znečištění vod“ (H) ve dnech 14. 3. – 15. 3. 2006 i za účasti zástupců Spolkového ministerstva životního prostředí (BMU), Saského státního ministerstva životního prostředí a zemědělství (SMUL), Ministerstva zemědělství a životního prostředí (MLU) Saska–Anhaltska, České inspekce životního prostředí, Povodí Labe, s. p. a Zemského podniku pro povodňovou ochranu a vodní hospodářství (LHW) Saska–Anhaltska.

Poznatky a zkušenosti, získané při kyanidové havárii, byly využity v rámci MKOL i při novelizaci Mezinárodního varovného a poplachového plánu Labe.

Byly zpracovány Tabulky hodnot průtoků a plavenin na vybraných měrných profilech v povodí Labe za hydrologický rok 2005.

MKOL se podílela na přípravě a uskutečnění závěrečné konference ke komplexnímu výzkumnému projektu „Ekologie Labe“ Spolkového ministerstva vzdělávání a výzkumu (BMBF), která se uskutečnila pod názvem „Integrovaný a udržitelný management povodí na příkladu Labe“ ve dnech 8. 11. – 9. 11. 2005 v Lipsku.

MKOL se podílela rovněž na přípravě 12. Magdeburského semináře o ochraně vod, který se uskuteční ve dnech 10. 10. - 13. 10. 2006 v Českém Krumlově.

3. Publikační činnost

Po schválení Čtvrté zprávy o plnění „Akčního programu Labe“ s bilančním termínem 31. 12. 2004 na 18. zasedání MKOL v říjnu 2005 byla zpráva vydána formou publikace MKOL.

S velkým zájmem veřejnosti se setkala a stále setkává publikace Labe a jeho povodí, která byla poprvé představena na slavnostním večeru u příležitosti 15. výročí založení MKOL dne 6. 10.

2005 v Praze.

Tabulky hodnot průtoků a plavenin na vybraných měrných profilech v povodí Labe za hydrologický rok 2004 byly zveřejněny včetně komentářů na internetových stránkách MKOL.

Informace o nových publikacích MKOL (15 let mezinárodní spolupráce ve prospěch Labe, Labe a jeho povodí, Čtvrtá zpráva o plnění „Akčního programu Labe“) byly zveřejněny i v časopisech Vodní hospodářství 2/2006, GWF Wasser/Abwasser (GWF Voda/Odpadní voda) 4/2006 a wwt – Wasserwirtschaft Wassertechnik (Vodní hospodářství vodní technika) 3/2006, informace k publikaci Labe a jeho povodí i v časopise Wasser und Abfall (Voda a odpad) 4/2006.

Byla zpracována První zpráva o plnění „Akčního plánu povodňové ochrany v povodí Labe“ v letech 2003 - 2005 (viz i bod 2 této zprávy) a vydána formou publikace MKOL. První zpráva je k dispozici na internetových stránkách MKOL ke stažení.

Nejdůležitější závěry První zprávy jsou shrnuty a publikovány v osmistránkovém informačním listu Výsledky realizace „Akčního plánu povodňové ochrany v povodí Labe“ v letech 2003 - 2005 obdobnou formou, jak tomu bylo už i v případě shrnutí výsledků analýzy charakteristik Mezinárodní oblasti povodí Labe podle článku 5 Rámcové směrnice (Rámcová směrnice v povodí Labe - Informační list MKOL č. 1 – březen 2005) a nejdůležitějších výsledků činnosti MKOL (15 let mezinárodní spolupráce ve prospěch Labe – říjen 2005 – 15 let MKOL).

Byly zahájeny práce na úpravě internetových stránek MKOL. K nejdůležitějším úpravám patří:

- změna vzhledu internetových stránek,
- přehlednější struktura,
- zlepšená funkce „vyhledávání“,
- vytvoření interní části stránek, určené pouze pro členy MKOL.

Stránky budou uvedeny do provozu pod novou internetovou adresou: www.ikse-mkol.org. Jedinou změnou v internetové adrese je koncovka „org“ místo původní „de“. Po dokončení české a německé verze internetových stránek MKOL bude připravena i jejich anglická verze.

4. Spolupráce s nevládními organizacemi

Zástupci nevládních organizací se od roku 2003 podílejí na činnosti MKOL a jejích pracovních skupin. Sdružení DWA - Německému sdružení pro vodní hospodářství, odpadní vody a odpad (Deutscher Verein für Wasserwirtschaft, Abwasser und Abfall e.V.), které projevilo zájem o práci v MKOL, byl udělen statut pozorovatele. Česká ekologická organizace ARNIKA se zapojila do práce pracovní skupiny „Implementace Rámcové směrnice ES pro vodní politiku v povodí Labe“ (WFD).

5. Revize účetnictví MKOL za rok 2005

Ve dnech 2. 3. – 3. 3. 2006 provedli revizoři účetnictví MKOL, paní Ing. Marta Jelínková z Ministerstva životního prostředí České republiky v Praze za Českou republiku a pan Oberamtsrat Jörn Ehlers z Ministerstva zemědělství, životního prostředí a venkova Šlesvicka-Holštýnska (Ministerium für Landwirtschaft, Umwelt und ländliche Räume des Landes Schleswig-Holstein) v Kielu za Spolkovou republiku Německo, revizi účetnictví MKOL za účetní rok 2005. Nebyly zjištěny žádné nedostatky. Revizoři doporučili opětovné zavedení ochranných poplatků za publikace MKOL.

6. Výhled

Činnost MKOL a jejího sekretariátu se v příštích měsících soustředí především na následující práce:

- plnění úkolů z Rámcové směrnice:
 - ustavení monitoringu stavu vod v Mezinárodní oblasti povodí Labe podle čl. 8 Rámcové směrnice do konce roku 2006 a příprava příslušné zprávy pro Evropskou komisi,
 - identifikace významných problémů hospodaření s vodou v Mezinárodní oblasti povodí Labe,
 - příprava struktury plánu povodí pro Mezinárodní oblast povodí Labe,
 - příprava Mezinárodního labského fóra jako součást aktivit k informování a konzultacím s veřejností,
- pokračování plnění „Akčního plánu povodňové ochrany v povodí Labe“,
- zavedení novelizovaného „Mezinárodního varovného a poplachového plánu Labe“ do praxe,
- dokončení úpravy internetových stránek MKOL,
- plnění usnesení 19. zasedání MKOL.